

P6_TA-PROV(2005)0461

Pasirengimas PPO Ministrų konferencijai

Europos Parlamento rezoliucija dėl pasirengimo šeštajai PPO ministrų konferencijai Honkonge

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 18 d. Tarybos susitikimo išvadas dėl PPO Dohos plėtros darbotvarkės,
 - atsižvelgdamas į savo 2005 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo vertinimo PPO Generalinei tarybai priėmus 2004 m. rugpjūčio 1 d. sprendimą¹,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl PPO ministrų konferencijų ir ypač į 2001 m. spalio 25 d.² ir 2003 m. liepos 3 d.³ rezoliucijas,
 - atsižvelgdamas į Generalinės tarybos 2004 m. rugpjūčio 1 d. priimtą sprendimą dėl Dohos plėtros darbotvarkės,
 - atsižvelgdamas į PPO ministrų konferencijoje Dohoje 2001 m. lapkričio 14 d. priimtą deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Tarpparlamentinės sąjungos ir Europos Parlamento surengtos parlamentinės konferencijos PPO klausimais 2004 m. lapkričio mėn. sesijos rezultatus,
 - atsižvelgdamas į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 36, 27 ir 133 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi daugiašalė prekybos sistema, kurią apima PPO, per pastaruosius 50 metų gerokai paspartino ekonomikos augimą, vystymąsi ir paskatino užimtumo didėjimą, bet jos teikiama nauda nebuvo vienoda, ypač daugeliui besivystančių šalių,
- B. kadangi tarptautinė prekyba gali būti labai svarbi skatinant ekonomikos plėtrą ir mažinant skurdą; kadangi PPO šalių ministrai pripažino, kad mūsų valstybių gyventojai turi gauti naudos dėl daugiašalės prekybos sistemos teikiamų didesnių galimybių ir materialinės gerovės bei įsipareigojo besivystančių šalių, ypač mažiausiai išsivysčiusių šalių, poreikiams ir interesams skirti svarbiausią vietą Dohos darbotvarkėje; šiuo atžvilgiu pažymėdamas, kad geresnė prieiga prie rinkų, suderintos taisyklės ir teisinga linkme nukreipta bei stabiliai finansuojama techninė pagalba ir gebėjimų didinimo programos vaidina labai svarbų vaidmenį,
- C. kadangi Generalinė taryba 2004 m. rugpjūčio 1 d. dar kartą patvirtino Dohoje priimtas ministrų konferencijos deklaracijas ir visišką visų narių įsipareigojimą jas įgyvendinti ir

¹ Priimti tekstai, P6_TA(2005)0182.

² OL C 112 E, 2002 5 9, p. 321.

³ OL C 74 E, 2004 3 2, p. 861.

patvirtinti derybų programą siekiant įvykdyti Dohos darbotvarkę ir sėkmingai baigti Dohoje pradėtas derybas,

- D. kadangi pagrindinis Dohos plėtros darbotvarkės tikslas – besivystančių šalių ekonominė pažanga; kadangi siekiant veiksmingų ir stabilių plėtros rezultatų į šį tikslą reikia atsižvelgti visais derybų etapais; kadangi siekiant pažangos įgyvendinant Tūkstantmečio vystymosi tikslus bendra derybų ekonominė nauda turi būti skirta mažiausiai išsivysčiusiems šalims (MIŠ),
- E. atsižvelgdamas į sėkmingų rezultatų svarbą užimtumui, augimui ir saugumui Europoje, kurių rasis dėl papildomų galimybių ES eksportuotojams veikti klestinčioje ir atviresnėje pasaulio ekonomikoje ir dėl stabilesnės padėties pasaulyje,

Bendrosios pastabos

1. mano, kad siekiant sustiprinti daugiašalę prekybos sistemą ir užtikrinti darnų pasaulio ekonomikos vystymąsi labai svarbu, jog Dohos derybų raundas būtų sėkmingas; dar kartą patvirtina savo paramą ketinimams vystymosi klausimams Dohos derybų raundo metu skirti svarbiausią vietą ir pabrėžia, kad derybomis turi būti siekiama panaikinti skurdą ir užtikrinti teisingesnę globalizacijos teikiamos naudos paskirstymą; apgailestauja dėl lėtos derybų pažangos prieš Honkongo konferenciją;
2. ragina Komisiją ir kitus prekybos partnerius paisyti daug žadančios Dohos plėtros darbotvarkės programos ir ypač atsižvelgti į vystymosi lygmenį; labai nerimauja dėl rimtų ir labai svarbių padarinių daugiašalei prekybos sistemai, kurių rastųsi žlugus deryboms; todėl ragina 6-osios ministrų konferencijos Honkonge dalyvius. pasiekti konstruktyvių rezultatų ir taip padėti pagrindus sėkmingam Dohos plėtros darbotvarkės įvykdymui 2006 m;
3. pabrėžia, kad Dohos plėtros darbotvarkės rezultatai turi būti subalansuoti ir apimti įsipareigojimus dėl kiekvieno esminio Dohos derybų raundo sektoriaus;
4. ragina visus suinteresuotus subjektus, ypač visas išsivysčiusias ir pažangias šalis, rengiantis konferencijai Honkonge prisiimti atsakomybę ir stengtis, kad derybų raundas būtų baigtas sėkmingai; mano, kad visos šalys turėtų stengtis atitinkamai pagal savo išsivystymo lygį ir įtaką derybose;

Žemės ūkis

5. pabrėžia, kad Honkongo konferencijoje pasiekti rezultatai žemės ūkio srityje turi apimti laipsnišką bet kokio pobūdžio eksporto subsidijų panaikinimą vienu metu visose išsivysčiusiose PPO narėse, įskaitant pagalbą maistu arba pagalbą per valstybinius prekybos subjektus ir kitas eksporto subsidijas;
6. pabrėžia, kad taip pat būtina gerokai sumažinti prekybą iškraipančią vietos valdžios paramą ir pagerinti prieigos prie rinkų galimybes; šiuo požiūriu dar kartą pabrėžia savo paramą BŽŪP reformai;
7. pabrėžia, kad vedant prekybos derybas reikia atsižvelgti į ES žemės ūkio daugiavfunkcinį pobūdį; remia ES neprekybinius interesus siekiant užtikrinti maisto produktų kokybę ir

saugumą, aplinkos apsaugą, užimtumą kaimo vietovėse ir plėtrą;

8. ragina per šį derybų raundą pripažinti geografinių nuorodų registrą kaip regionų vystymosi veiksnį ir kultūros tradicijų saugojimo priemonę;
9. dar kartą pabrėžia, kad labai svarbu nepažeidžiant Dohos derybų raundo principų priimti sprendimą dėl „jautrių“ produktų; ragina veiksmingai išspręsti su medvilne susijusias problemas; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad išsivysčiusiose šalyse iki 2010 m. reikia panaikinti bet kokią paramą medvilnės sektoriui ir ypač ragina JAV pasekti ES pavyzdžiu pertvarkant medvilnės rinką;

Prieiga prie ne žemės ūkio rinkos

10. pabrėžia, kad būtina kuo greičiau paspartinti PPO derybas dėl prieigos prie ne žemės ūkio rinkų; mano, kad prekybos tarp išsivysčiusių, taip pat ir besivystančių šalių apribojimai yra kliūtys tvariajai plėtrai; mano, kad siekiant pažangos atveriant vienų Pietų pusrutulio šalių rinkas kitoms, būtina, kad toliau pažengusios šalys imtųsi atsakomybės ir atvertų savo rinkas MIŠ, ir mano, kad reikia spręsti vadinamąją pirmenybės panaikinimo problemą;
11. dar kartą pabrėžia, kad derybose dėl prieigos prie ne žemės ūkio rinkų turi būti atsižvelgta į pripažintą vadinamąjį nevisiško abipusiškumo principą ir padėti tose besivystančiose šalyse, kurios taiko aukštus maito mokesčius pramonės prekėms ir iš jų gauna nemažų biudžeto pajamų; pabrėžia, kad šios derybos turi padėti užtikrinti tinkamą kuriamų pramonės šakų apsaugą, skatinti industrializaciją ir ekonominės veiklos įvairovę bei darbo vietų saugumą, ypač MIŠ;
12. pažymi, kad strategiškai svarbu, jog visi prekybos partneriai esant reikalui panaikintų netarifinius prekybos apribojimus, nes jie trukdo prieigai prie rinkos ir gali dar labiau trukdyti toliau sumažinus prekybos apribojimus;

Paslaugos

13. pripažįsta, kad Honkonge vykšančioje ministrų konferencijoje turi būti padėti pamatai daug žadančio susitarimo dėl prekybos paslaugomis, suteikiančio, viena, geresnę prieigą prie rinkos ES paslaugų teikėjams, ir, antra, galimybę visoms PPO narėms tvarkyti savo paslaugų sektorius pagal Bendrąjį susitarimą dėl prekybos paslaugomis (angl. GATS); pažymi, kad ES yra labai suinteresuota išplėsti paslaugų eksporto galimybes; mano, kad reikia siekti esminės pažangos šioje srityje, išskyrus sveikatos apsaugos, švietimo ir garso bei vaizdo paslaugas;
14. ragina išsivysčiusias ir stiprėjančias PPO nares parodyti tokį patį pavyzdį, kaip ir ES savo 2005 m. sausio mėn. persvarstytame pasiūlyme, ir pateikti atitinkamų pasiūlymų; pabrėžia, kad, turint mintyje iki šiol nepasistūmėjusias Dohos derybas, reikia išnagrinėti kitas paslaugų sektoriaus rinkos atvėrimo galimybes ir atsižvelgti į mažiausiai išsivysčiusių šalių interesus; ragina siekti didesnio skaidrumo GATS derybose;

Vystymosi klausimai

15. tvirtai įsitikinęs, kad siekiant iki 2015 m. įgyvendinti Tūkstantmečio vystymosi tikslus labai svarbu derinti prekybą su pagalba ir skolų mažinimu; todėl ragina siekti konkrečių rezultatų sprendžiant Dohos derybų raundo vystymosi klausimus jau per Honkonge vykstančią ministrų konferenciją; mano, kad specialiąją diferencijuotą tvarką (angl. *S&D*) reikia įtraukti į PPO susitarimus;
16. ragina išsivysčiusias šalis atverti savo rinką ir priimti visas prekes iš MIŠ netaikant joms muitų nei kvotų, kaip jau pasiūlyė Europos Sąjunga pateikdama iniciatyvą „Viskas, išskyrus ginklus“; visiškai remia idėją surengti „nemokamą derybų raundą“ mažiausiai išsivysčiusioms ir pažeidžiamoms šalims; pabrėžia, kad šis raundas būtų svarbus postūmis Šiaurės ir Pietų prekyboje;
17. pabrėžia, kad MIŠ niekada negalės gauti naudos iš labiau išsivysčiusių šalių rinkos atvėrimo, jeigu šios priemonės nebus derinamos su technine pagalba prekybos srityje;
18. ragina sukurti nuoseklią „pagalbos už prekybą“ priemonę, skirtą besivystančioms šalims, kurioms prireiks pagalbos kuriant gebėjimus, reikalingus norint pasinaudoti geresnės prieigos prie rinkų ir tobulesnių prekybos taisyklių teikiama privalumais, didinti gamybos bazės įvairovę, iš maito mokesčių gaunamas lėšas pakeisti kitomis piniginėmis lėšomis ir įgyvendinti PPO prisiimtus įsipareigojimus;
19. ragina skubiai rasti ilgalaikį sprendimą dėl su prekyba susijusių intelektinės nuosavybės teisių aspektų (TRIPs) ir su prekyba susijusių investavimo priemonių (TRIMs) siekiant, kad būtų užtikrinta prieiga prie vaistų šalims, kurios neturi gamybinių pajėgumų ir kurios susiduria su visuomenės sveikatos problemomis;

Kiti klausimai

20. ragina Honkonge vykstančią ministrų konferenciją užtikrinti pažangą įvairiais kitais klausimais; pabrėžia, kad svarbu palengvinti prekybą siekiant padidinti tarpvalstybinius prekių ir paslaugų mainus, ypač tarp besivystančių šalių; reikalauja aiškumo ir akivaizdžiai sumažinti biurokratinės procedūras atliekant muitinės formalumus;
21. pabrėžia konkrečių rezultatų svarbą siekiant atsižvelgti į besivystančių šalių ir MIŠ poreikius kuriant stipresnes tarptautines antidempingo, subsidijų ir kompensuojamųjų priemonių taikymo taisykles; ragina siekti pažangos TRIPs ir kovos su klastojimu bei piratavimu klausimais; mano, kad įgyvendinus šiuos tikslus sustiprės daugiašalė prekybos sistema;
22. dar kartą pabrėžia būtinybę atsižvelgti į neprekybinius interesus, pvz., socialinius, aplinkos apsaugos ir kultūrinius Dohos derybų raundo klausimus; pabrėžia, kad tai, jog per prekybos derybas nevyksta jokių diskusijų dėl užimtumo ir socialinių klausimų, gali neigiamai paveikti PPO valstybių narių piliečių paramą Honkongo deryboms;
23. ragina, kad per derybas dėl prekybos ir aplinkosaugos klausimų būtų nustatyta, kaip tinkamai reikėtų užtikrinti, kad visos prekybos taisyklės sutaptų su Daugiašaliuose susitarimuose dėl aplinkos apsaugos nustatytais su prekyba susijusiomis priemonėmis;

PPO reforma ir skaidrumas

24. ragina Komisiją prieš ir per ministrų konferenciją Honkonge bei vykstant deryboms informuoti Parlamentą ir nuolat tartis dėl svarbiausių ES derybinių įgaliojimų aspektų; primena apie besibaigiant Urugvajaus derybų raundui įgytą teisę, pagal kurią kitų derybų raundų rezultatai bus pateikiami Europos Parlamentui dėl pritarimo;
25. pabrėžia, kad labai svarbu išlaikyti visuomenės ir politinių sluoksnių paramą PPO daugiašalės prekybos sistemai; pažymi, kad būtina geriau informuoti visuomenę ir diskutuoti apie PPO sistemos reformą;
26. dar kartą pabrėžia, kad PPO reforma būtina, įskaitant ir būtinybę tobulinti derybų procedūras siekiant padidinti jų veiksmingumą ir skaidrumą bei pasiekti sutarimą tarp PPO narių; taip pat pabrėžia būtinybę pertvarkyti PPO ginčų sprendimo mechanizmą;
 - o
 - o o
27. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams ir PPO Generaliniam direktoriui.